

Розробка технології та методів контролю якості таблеток на основі рослинної сировини**Сліпченко Г.Д., Пашнєв П.Д.***Кафедра заводської технології ліків**Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна*galinaslipchenko@rambler.ru

Темп сучасного життя, активний розвиток інформаційних технологій, несприятлива соціальна ситуація впливають на нервову систему людини, його психічне здоров'я. Стрес, неврози все частіше діагностуються у людей. У сучасних умовах для їх попередження та з метою лікування все частіше використовуються лікарські рослини і препарати на їх основі. До таких рослин належить і шоломниця байкальська (*Scutellaria baicalensis*), що використовувалась народними цілителями Сходу як загальнозміцнюючий та седативний засіб. Роботи, проведені в ДП «ДНЦЛЗ» дозволили отримати з коріння шоломниці байкальської екстракт, вивчити його хімічний склад та специфічну фармакологічну дію.

Метою роботи була розробка технології та методів контролю таблетованої лікарської форми шоломниці байкальської.

Досліджено технологічні властивості сухого екстракту шоломниці байкальської, на підставі чого обґрунтовано необхідність застосування вологого гранулювання з використанням допоміжних речовин: мікрокристалічної целюлози, крохмалю картопляного, натрію кроскармелози, кальцію стеарату, тальку медичного, лактози.

Ідентифікацію та кількісне визначення діючої речовини в препараті запропоновано проводити за основним флавоноїдом – байкаліном з використанням розробленого в Україні стандартного зразка (СЗ). Ідентифікацію методом тонкошарової хроматографії (ТШХ) проводили на хроматографічних пластинах Merck «Silicagel 60 F₂₅₄»; рухома фаза: хлороформ–кислота оцтова крижана–метанол–вода Р (15:8:3:2). Візуалізацію проводили при опроміненні УФ-світлом при довжині хвилі 254 нм. Для ідентифікації методом вискоєфективної рідинної хроматографії (ВЕРХ) використовували хроматографічні колонки розміром 250x4,6 мм, заповнені силікагелем октадецилсілільним; рухома фаза: метанол–вода–кислота оцтова крижана (50:50:0,2). Детектування проводили при довжині хвилі 280 нм. Кількісний вміст визначали методом ВЕРХ; рухлива фаза: розчин кислоти фосфорної у воді (1:146)–ацетонітрил (18:7) або розчин кислоти фосфорної у воді 0,2 %– метанол (53:47). При закладці в таблетку 50 мг сухого екстракту вміст байкаліну в одній таблетці нормовано від 8,1 мг до 9,9 мг.